

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра філософії і педагогіки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Нестерова О.Ю.

29 серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія вчень про державу і право»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	Всі спеціальності
Освітній рівень.....	перший (бакалаврський)
Освітня програма	Всі освітні програми
Статус	Вибіркова
Загальний обсяг	4 кредита ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Термін викладання	
Мова викладання	Українська

Викладач: доц. Пазиніч Ю.М.

Дніпро
НТУ «ДП»
2024

Робоча програма навчальної дисципліни «**Історія вчень про державу і право**» для бакалаврів всіх освітньо-професійних програм / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. філософії і педагогіки. – Д. : НТУ «ДП», 2024. – 14 с.

Розробник – Пазиніч Ю.М.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання вибіркової дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії кафедри філософії і педагогіки (протокол № 1 від 29.08.2024).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	4
4 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	4
5 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	5
5.1 Шкали	5
5.2 Засоби та процедури	6
5.3 Критерії	7
6 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	10
7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	11

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – вивчення політичних та правових вчень в їх історичній еволюції для теоретичного пізнання політико-правових інститутів з принципу історизму, розуміння політико-правових теорій, співвіднесення їх з сучасними концепціями.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
шифр ДРН	зміст
ДРН1	При вивченні політико-правових концепцій минулого з'ясувати їх зміст в контексті сьогодення рішення відповідних проблем.
ДРН2	Висвітлити погляди автора на державу (походження, сутність, форми держави, найкращий державний устрій) і право (поняття права, джерела права, співвідношення права і моралі, права і закону, ставлення до законності)
ДРН3	Представити аналізовані ідеї в їхній історичній еволюції і співвіднести з відповідними сучасними політико-правовими концепціями

3 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		Денна		Вечірня		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	30	30			4	56
практичні	60	30	30			4	56
лабораторні	-	-	-				
семінари	-						
РАЗОМ	120	60	60			8	112

4 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
ДРН1	1 . Предмет, завдання та методологія курсу. Політичні й правові вчення Стародавнього Сходу	12

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	1.1. Предмет, завдання та методологія курсу.	
	1.2. Періодизація та загальна характеристика політичних і правових вчень.	
	1.3. Політична та правова думка Стародавньої Індії	
	1.4. Політичні і правові вчення Стародавнього Китаю	
ДРН2	2. Політико-правова думка Стародавньої Греції	12
	2.1. Специфіка давньогрецької політико-правової думки	
	2.2. Правова концепція Сократа – принципового прихильника законності	
	2.3. Концепція “ідеальної” держави Платона	
	2.4. Правова теорія Арістотеля про політію як найкращу форму держави	
ДРН3	3. Політико-правова думка Стародавнього Риму	12
	3.1. Політико-правові вчення Стародавнього Риму	
	3.2.. Концепція держави та політики Цицерона	
	3.3. Місце римських юристів у розвитку теорії держави та права	
ДРН1 ДРН2	4. Політико-правові вчення у Західній Європі епохи Середньовіччя, Відродження, Нового часу.	12
	4.1. Особливості політико-правових поглядів Середньовіччя. Зміст вчення Ф. Аквінського про державу	
	4.2. Характерні риси політичних і правових вчень Відродження та Реформації. Нова наука про політику в концепції Н. Макіавеллі. Модель утопічної ідеальної колективістської держави Т. Мора	
	4.3. Політичні та правові вчення епохи Нового часу. Вчення про державу та право Г. Гроція. Політико-правове вчення Т. Гоббса. Сутність вчення про державу і право Дж. Локка.	
ДРН1 ДРН3	5. Політико-правова думка від епохи Просвітництва XVIII ст. до політико-правових ідей XX ст	12
	5.1. Політичні та правові концепції європейського Просвітництва Ш. Монтеск'є та Ж. Руссо	
	5.2.. Теорія держави та права І. Канта та Г. Гегеля.	
	5.3. Зародження та характерні риси лібералізму в Західній Європі у XIX ст. Ліберальна концепція Б. Констана та І. Бентама. Позитивістська концепція О. Конта. Політико-правове вчення марксизму. Антидемократична концепція Ф. Ніцше.	
	5.4. Політичні та правові погляди XX ст. Теорія солідарності Л. Дюгі. Позитивістський нормативізм Г. Кельзена. Теорія еліт В. Парето, Г. Моска, Р. Міхельса. Теорія бюрократії М. Вебера. Ідеологія фашизму Б. Мусоліні.	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ згідно тем прочитаних лекцій	60
ДРН1	1. Політичні й правові вчення Стародавнього Сходу	10
ДРН2	2. Політико-правова думка Стародавньої Греції	10
ДРН3	3. Політико-правова думка Стародавнього Риму	10
ДРН1 ДРН2	4.Політико-правові вчення у Західній Європі епохи Середньовіччя, Відродження, Нового часу.	10
ДРН1 ДРН3	5. Політико-правова думка в Західній Європі у XVIII.- XIX ст.	10
ДРН1 ДРН2 ДРН3	6. Політико-правові вчення і правова ідеологія XX ст.	10
Разом		120

5 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

5.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

5.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономії та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	Процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять та під час виконання завдань під час самостійної роботи		виконання ККР під час диференційного заліку за бажанням студента

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

5.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується

коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК**

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
♦ поглиблені когнітивні та практичні	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<p>уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання</p>	<ul style="list-style-type: none"> - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання 	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі 	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
іноземною мовою, усно та письмово	<ul style="list-style-type: none"> - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами.</p> <p>Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами.</p> <p>Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі.</p> <p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі.</p> <p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі.</p> <p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)</p>	74-79
	<p>Задовільне володіння проблематикою галузі.</p> <p>Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)</p>	70-73
	<p>Часткове володіння проблематикою галузі.</p> <p>Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)</p>	65-69
	<p>Фрагментарне володіння проблематикою галузі.</p> <p>Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)</p>	60-64

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ◆ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ◆ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ◆ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

6 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання: мультимедійна установка
Дистанційна платформа MOODLE (www.do.nmu.org.u)
Використання MSTeams (<https://teams.microsoft.com/>)

7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова:

1. Зозуля Є. В., Туренко О. С., Іванов І. В. Історія вчень про державу і право : навч. посіб / Є. В. Зозуля, О. С. Туренко, І. В. Іванов. – Херсон: «Олді-Плюс», 2018. – 308 с.
2. Теорія держави та права : навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.] ; за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. – К. : НАВС, Освіта України, 2017. – 320 с
3. Кормич А. І. Історія вчень про державу і право: Навч. посібник. – 4 те вид., доповн., у 2-х част. – Київ : Алерта, 2015. – 416 с
4. Vitalii Vasyliiev, Yulia Pazynich. Legal Aspects of Reforming the Public Service of Ukraine according to the European Standards // VIII International Scientific Conference Transformational Processes in Law, Regional Economics and Economic Policies: Topical Economic, Political and Legal Issues. –Rīga: Baltijas Starptautiskā akadēmija, 2020. – p.467-470 (“Transformācijas process tiesībās, reģionālajā ekonomikā un ekonomis-kajāpolitikā: ekonomiski-politisko un tiesisko attiecību aktuālās problēmas” 2019. gada. 13. decembra VIII Starptautiskās zinātniski-praktiskās konferences rakstu krājums. – Rīga: Baltijas Starptautiskā akadēmija, 2020. – 593. lpp.)
5. Пазиніч Ю.М. Конспект лекцій з курсу «Історія вчень про державу і право». 2020 – На правах рукопису <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3681>

Додаткова

1. Пазиніч Ю.М. Глобалізаційні процеси в сучасній політиці // Детермінанти сталого розвитку суспільства в умовах глобалізації: зб. матеріалів міжнар. мультидисцип. наук.-практ. конф., 12 лист. 2019 р., м. Дніпро / відп. ред. В.М. Шаповал, В.Я. Швець; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро: НТУ «ДП», 2019. – с. 82-83..
2. Пазиніч Ю.М. Модернізація політичної системи та забезпечення політичної стабільності. // Економіка в умовах глобалізації: проблеми, тенденції, перспективи. – Д.: Державний ВНЗ «НГУ», 2015. – с. 47-49.
3. Пазиніч Ю.М. Феномен політичного лідерства в умовах демократизації сучасного суспільства // Науково-технічна конференція студентів, аспірантів і молодих учених "Молодь: наука та інновації" 2-3 грудня 2015 р. / Міністерство освіти і науки України/ Держ. вищ. навч. закл. «Нац.гірн. ун-т». – Д. : ДВНЗ «НГУ», 2015. – С.15-17.
4. Пазиніч Ю.М. Основні цінності громадянського суспільства в умовах демократичного транзиту. Наукова весна - 2018. Дніпро, 2018, 15-28 – 15-29 https://rmv.nmu.org.ua/ua/arkhiv-zbirok-konferentsiy/naukova-vesna-2018/Том_15.PDF
5. Y. Pazynich et al., "Implementation of Energy Safety Policy in Ukraine by Means of Energy Saving in Electric Drive Systems" Advanced Engineering Forum, Vol. 25, pp. 96-105, 2017 <https://doi.org/10.4028/www.scientific.net/AEF.25.96>
6. Пазиніч Ю., Дичковський Р. Теоретико-методологічний підхід до навчання дорослих в умовах сталого розвитку // Новий світогляд лідерства в умовах четвертої промислової революції та його вплив на вибір технології управління: Колективна монографія за редакцією д.е.н, професора Полянської А.С. Івано-Франківськ, 2024. -. С.290-314.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Історія вчень про державу і право» для бакалаврів всіх освітньо-професійних
програм

Розробник: Юлія Миколаївна Пазиніч

В авторській редакції

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19